

DIS 04 / 2023

Obsah:

- 1. Informace GFŘ k daňovému posouzení povinností poskytovatelů přepravních služeb s účinností od 1. 1. 2023**
- 2. K povinnosti OSVČ podat daňové přiznání elektronicky**
- 3. Písemnosti doručované zpřístupněnou datovou schránkou versus listinná podoba doručení**
- 4. Upozornění k tiskopisům přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období kalendářního roku 2022**
- 5. Upozornění k aktuálnímu tiskopisu daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob**
- 6. MF potvrzuje plán prodloužit pro rok 2023 možnost daňově uplatnit pomoc Ukrajině**
- 7. Videopřednášky k roční účetní závěrce za rok 2022**

Vážení přátelé,

na vaše dotazy odpovídáme telefonicky každý pracovní den, kromě pátku, od 8 do 12 hodin. Pokud se vám např. nepodaří telefonické spojení, můžete své dotazy zasílat poštou, e-mailem nebo faxem, a to nepřetržitě 24 hodin denně.

Praha 28. 2. 2023

Vážení přátelé,

i v tomto čísle našeho (Vašeho) DISu pokračujeme v nekonečném seriálu ze světa účetnictví a daní.

Informace GFŘ k daňovému posouzení povinností poskytovatelů přepravních služeb s účinností od 1. 1. 2023**1. Úvod**

Cílem této informace je seznámení s daňovými povinnostmi daňových subjektů poskytujících přepravu osob prostřednictvím mobilní aplikace společnosti (např. UBER, BOLT, LIFTAGO a další).

Tato informace v návaznosti na legislativní změny v oblasti DPH, silniční daně a daně z příjmů fyzických osob nahrazuje Informaci k daňovému posouzení povinností poskytovatelů přepravních služeb (UBER), č. j. 43631/17/7100-20116-050701, ze dne 29. 5. 2017.

Pro veškerá níže uvedená elektronická podání pro finanční správu jako např. daňové přiznání či přihlášku k registraci lze využít portál MOJE daně, který je dostupný na adrese <http://www.mojedane.cz/>

2. Daň z přidané hodnoty**2.1. Stanovení osob a činností**

[osoba povinná k dani a ekonomická činnost] Pro účely zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), se za osobu povinnou k dani považuje osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti. Ekonomickou činností se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí, mimo jiné, činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby za účelem získávání pravidelného příjmu.

Za ekonomickou činnost se považuje zejména činnost spočívající ve využití hmotného a nehmotného majetku za účelem získávání pravidelného příjmu. Dle judikatury Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) se považují za ekonomickou činnost i případy, kdy poskytovatel přepravy nevlastní příslušné živnostenské oprávnění. Při posuzování ekonomické činnosti se nepřihlíží ani k výsledku vykonávané činnosti (viz bod 47 a v něm citovaná judikatura ve věci C-223/03 University of Huddersfield), a tudíž výsledkem ekonomické činnosti nemusí být např. vytvoření zisku (v tomto smyslu viz bod 25 ve věci C-219/12 Finanzamt Freistadt Rohrbach Urfaehr). Činnost se obecně považuje za ekonomickou, pokud má pravidelný charakter a je vykonávána za odměnu pro toho, kdo ji uskutečňuje (viz bod 37 ve věci C-246/08 Komise v. Finsko).

Z výše uvedených definic zákona o DPH a obdobně taktéž z judikturního výkladu SDEU vyplývá, že osoba poskytující přepravu osob prostřednictvím dané mobilní aplikace – např. UBER, BOLT, LIFTAGO a další (dále jen „poskytovatel přepravy“) je osobou povinnou k dani na základě toho, že uskutečňuje ekonomickou činnost. Za osobu povinnou k dani je považována i společnost, která poskytuje službu spočívající v přístupu k softwaru (mobilní aplikaci), její možnosti použití a služby včetně práva

přijímat požadavky na přepravu (dále jen „služba přístupu k mobilní aplikaci“) – např. UBER, BOLT, LIFTAGO a další (dále jen „Společnost“).

2.2. Poskytování přepravy osob

Poskytnutí služby spočívající v přepravě osob za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění⁽¹⁾ v tuzemsku prostřednictvím dané aplikace je zdanitelným plněním.⁽²⁾ Pokud je poskytovatel přepravy již plátcem, zahrnuje takto poskytnuté přepravní služby mezi standardní zdanitelná plnění uváděná v daňovém přiznání k DPH.

[povinnost registrace k DPH] V případech, kdy poskytovatel přepravy se sídlem v tuzemsku není dosud plátcem, stane se jím, pokud jeho obrát⁽³⁾ za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 2.000.000 Kč. Jakmile poskytovatel přepravy osob přesáhne stanovený obrát, je povinen podat přihlášku k registraci do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročil stanovený obrát. Osoba povinná k dani se může k DPH registrovat také dobrovolně za splnění podmínek stanovených zákonem dle § 94a zákona o DPH.

2.3. Přijetí služby od osoby neusazené v tuzemsku

Následující text se týká pouze plnění, které je elektronicky poskytovanou službou, resp. službou přístupu k mobilní aplikaci, realizovanou osobou neusazenou v tuzemsku⁽⁴⁾ (Společností), a to poskytovateli přepravy, jenž je považován za osobu povinnou k dani, mající sídlo v ČR, nebo za plátce DPH.

2.3.1. Určení místa plnění

To, v jakém státě bude plnění (dodání zboží, poskytnutí služby, pořízení zboží nebo dovoz zboží) zdaněno, určuje místo plnění. Při stanovení místa plnění u elektronicky poskytované služby se postupuje v závislosti na tom, jaký status má příjemce.

[základní pravidlo pro stanovení místa plnění] Je-li elektronicky poskytovaná služba poskytnuta osobám povinným k dani, tj. zjednodušeně podnikajícím osobám, viz bod 2.1., při určení místa plnění je třeba použít základní pravidlo vymezené v § 9 odst. 1 zákona o DPH, které vychází z unijních právních předpisů, resp. ze směrnice Rady 2006/112/ES, o společném systému daně z přidané hodnoty, jež je závazná pro všechny členské státy. Dle tohoto zákonného ustanovení platí, že místem plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani, která jedná jako taková (v podmínkách ČR je zde myšlen jak plátce DPH, identifikovaná osoba, tak i osoba povinná k dani, která není registrována jako plátce DPH), místo, kde má tato osoba (příjemce služby) sídlo. Pokud je však tato služba poskytnuta provozovně osoby povinné k dani, nacházející se v jiném místě, než kde je její sídlo, je místem plnění místo, kde je tato provozovna umístěna.

Z toho vyplývá, že v případě, kdy příjemcem takové služby je osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, která jedná jako taková, místo plnění je v České republice.

2.3.2. Povinnost přiznat daň

[povinnost přiznat daň z přijaté služby např. za přístup k mobilní aplikaci] Poskytovatel přepravy, ať už plátce či osoba povinná k dani, která není plátcem, se může dostat do pozice příjemce služeb od Společnosti, která nemá sídlo v ČR, tj. z pohledu zákona o DPH je tato Společnost považována za osobu neusazenou v tuzemsku. Přijatá služba od Společnosti může spočívat v přístupu k mobilní aplikaci a Společnost za ni požaduje poplatek, což pro účely DPH představuje úplatu.

Poskytnutá služba Společností poskytovateli přepravy je předmětem daně v tuzemsku a povinnost odvést daň se přenáší na příjemce této služby, tj. na poskytovatele přepravy.

Podle ustanovení § 108 odst. 3 písm. a) bodu 1 zákona o DPH platí, že pokud zdanitelné plnění (poskytnutí služby přístupu k mobilní aplikaci) uskutečňuje osoba neusazená v tuzemsku, je povinna přiznat daň osoba, která toto plnění přijala, a to plátce nebo identifikovaná osoba.

Pro poskytovatele přepravy, který je plátcem DPH, to znamená povinnost přiznat daň ze služby přijaté od Společnosti a zároveň možnost uplatnit si nárok na odpočet při splnění zákonných podmínek.

Je-li poskytovatel přepravy osobou povinnou k dani, která není registrována k DPH, je povinen z přijetí této služby přiznat daň a z tohoto titulu se stane identifikovanou osobou ve smyslu § 6h zákona o DPH.

[přehled povinností pro neplátce DPH – identifikovanou osobu] Osoba povinná k dani, která není plátcem DPH, se stává **identifikovanou osobou** ode dne přijetí služby s místem plnění v tuzemsku od osoby neusazené v tuzemsku a vzniká jí povinnost dle § 97 zákona o DPH podat přihlášku k registraci do 15 dnů ode dne, ve kterém se takovou osobou stala. Rovněž této osobě vzniká povinnost podat daňové přiznání a v něm přiznat daň z přijaté služby (např. z poplatku za přístup k mobilní aplikaci) fakturované Společností. Za identifikovanou osobu se lze registrovat i před prvním přijetím služby, a to dobrovolně dle § 97a v kontextu s § 6l zákona o DPH. Identifikovaná osoba přiznává DPH z přijatých služeb od osoby neusazené v tuzemsku, ale nemá povinnost přiznávat DPH z tuzemských plnění. Zároveň ale nemá nárok na odpočet daně z veškerých přijatých zdanitelných plnění.

V této souvislosti upozorňujeme, že i identifikovaná osoba musí nadále sledovat svůj obrat pro účely DPH a v případě jeho překročení se stává plátcem DPH se všemi souvisejícími daňovými dopady.

[přehled povinností pro plátce DPH] Plátce má povinnost podat daňové přiznání a v něm přiznat daň z přijaté služby (např. z poplatku za přístup k mobilní aplikaci) fakturované Společností. Plátce má možnost uplatnit si nárok na odpočet při splnění podmínek vymezených v § 72 a násl. zákona o DPH.

[registrace a podání daňového přiznání k DPH] Přihlášku k registraci identifikované osoby k dani z přidané hodnoty lze podat pouze elektronicky (§ 101a odst. 2 zákona o DPH). Na plátce a identifikovanou osobu se dle ustanovení § 101a odst. 1 písm. a) zákona o DPH vztahuje rovněž povinnost spočívající v elektronické formě podání daňového přiznání. Stručný přehled možností elektronického podání lze nalézt na webových stránkách:

<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane-elektronicky/strucny-prehled> ⁽⁵⁾

3. Daň z příjmů fyzických osob

[stanovení osob a činností] Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby vymezené v § 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“).

Poskytování přepravy prostřednictvím mobilní aplikace vykazuje všechny znaky podnikání podle § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Pokud je poskytovatelem přepravy fyzická osoba vymezená v § 2 zákona o daních z příjmů, **podléhají její**

příjmy z této činnosti dani z příjmů fyzických osob podle § 7 zákona o daních z příjmů.

Příjmy poskytovatele přepravy, který vlastní živnostenské oprávnění k poskytování této služby, jsou zdaňovány podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů a pokud neuplatní výdaje ve skutečné výši, může uplatnit výdaje procentem z příjmů, a to ve výši 60 % z příjmů podle § 7 odst. 7 písm. b) zákona o daních z příjmů.

V případě, že by poskytovatel služby příslušné živnostenské oprávnění nevlastnil, ačkoli tuto zákonnou povinnost má, je v souladu s § 420 až § 422 občanského zákoníku považován za poplatníka provozujícího podnikatelskou činnost a jeho příjmy jsou zdaňovány podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů. Pokud neuplatní výdaje ve skutečné výši, může uplatnit výdaje procentem z příjmů, a to ve výši 40 % z příjmů podle § 7 odst. 7 písm. d) zákona o daních z příjmů.

Výdaje procentem z příjmů podle zákona o daních z příjmů		2022	2023
§ 7/7/b	příjmy ze živnostenského podnikání, s výjimkou příjmů z živnostenského podnikání řemeslného	60 % z příjmů, max. 1.200.000 Kč	60 % z příjmů, max. 1.200.000 Kč
§ 7/7/d	jiné příjmy ze samostatné činnosti	40 % z příjmů, max. 800.000 Kč	40 % z příjmů, max. 800.000 Kč

Podnikající fyzická osoba vede:

- účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, nebo
- daňovou evidenci v souladu s § 7b zákona o daních z příjmů, nebo
- evidenci příjmů a pohledávek vzniklých v souvislosti se samostatnou činností, pokud bude uplatňovat výdaje procentem z příjmů podle § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů.

Splní-li poskytovatel služby podmínky dané v § 2a zákona o daních z příjmů, může vstoupit do paušálního režimu a platí pro něj zákonné podmínky paušálního režimu.

[registrační povinnost] Fyzická osoba mající příjmy ze samostatné činnosti je poplatníkem daně z příjmů fyzických osob a má podle § 39 zákona o daních z příjmů registrační povinnost. Poplatník je povinen podat přihlášku k registraci u příslušného správce daně do 15 dnů ode dne, ve kterém

- započal vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů ze samostatné činnosti, nebo
- přijal příjem ze samostatné činnosti.

Místně příslušným správcem daně je finanční úřad podle adresy místa trvalého pobytu fyzické osoby.

[povinnost podat daňové přiznání] Po skončení zdaňovacího období, tj. kalendářního roku, vyplývá pro poplatníka povinnost podat na příslušný finanční úřad daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob v souladu s ustanovením § 38g zákona o daních z příjmů, podle kterého je povinen podat daňové přiznání každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 50.000 Kč (počínaje zdaňovacím obdobím 2023, pro rok 2022 je účinná částka 15.000 Kč), pokud se nejedná o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně (§ 36 zákona o daních z příjmů). Daňové přiznání je povinen podat i ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem

daně z příjmů fyzických osob, nepřesáhly 50.000 Kč (pro rok 2022 je účinná částka 15.000 Kč), ale vykazuje daňovou ztrátu.

Daňové přiznání není povinen podat poplatník, který má příjem ze závislé činnosti, podepsal u plátce daně (zaměstnavatele) prohlášení k dani podle § 38k zákona o daních z příjmů a nemá jiné příjmy podle § 7 až 10 zákona o daních z příjmů (tj. příjmy z podnikání, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu nebo ostatní příjmy) vyšší než 20.000 Kč (počínaje zdaňovacím obdobím 2023, pro rok 2022 je účinná částka 6.000 Kč).

Pokud by poskytovatelem přepravních služeb byla právnická osoba, příjmy plynoucí z této činnosti by byly zdaněny v rámci přiznání k dani z příjmů právnických osob. Pokud by poskytovatel přepravních služeb tyto služby realizoval prostřednictvím dalších osob, mohly by být naplněny znaky závislé činnosti.

4. Daň silniční

Vzhledem k tomu, že osobní automobily a jejich přípojná vozidla nejsou od zdaňovacího období roku 2022 předmětem daně silniční, nevznikají daňovým subjektům v souvislosti se shora uvedenou činností ve vztahu k dani silniční žádné povinnosti.

Poznámky:

(1) Podle § 10a zákona o DPH je místem plnění při poskytnutí služby přepravy osob místo, kde se příslušný úsek přepravy uskutečňuje.

(2) Zdanitelným plněním se dle § 2 odst. 2 zákona o DPH rozumí plnění, které je předmětem daně a není osvobozené od daně (např. přeprava osob mezi jednotlivými členskými státy a dále mezi členskými státy a třetími zeměmi ve smyslu § 70 zákona o DPH je osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně). Předmětem daně je dle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o DPH poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku.

(3) Obratem se dle § 4a zákona o DPH rozumí souhrn úplat bez daně, které osobě povinné k dani náleží za uskutečněná plnění s místem plnění v tuzemsku, jde-li o úplaty za, mimo jiné, zdanitelné plnění.

(4) Osobou neusazenou v tuzemsku je osoba povinná k dani, která nemá sídlo v tuzemsku, uskuteční zdanitelné plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku a v tuzemsku nemá provozovnu nebo v tuzemsku má provozovnu, která se tohoto plnění neúčastní [§ 4 odst. 1 písm. l) zákona o DPH].

(5) Podrobné informace k elektronickému podávání pro finanční správu jsou k dispozici na webových stránkách:

<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/danovy-portal/elektronicka-podani-pro-financni-spravu> či <https://epodpora.mfcr.cz/cs/seznam-okruhu/elektronicka-podani-epo/10x-elektronicka-podani-pro-financni-spr-4365>

K povinnosti OSVČ podat daňové přiznání elektronicky

V souvislosti s rozšířením okruhu osob, kterým se datové schránky zřizují „automaticky“ (resp. bez ohledu na vůli osoby, které je datová schránka zřizována) ze zákona, ke kterému došlo k 1. lednu 2023 novelizací zákona č.

300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, může především u osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) dojít k nejasnostem při podávání daňových přiznání a k chybnému podání (listinnou namísto elektronickou formou).

Je třeba zdůraznit, že se zpřístupněním **datové schránky podnikající fyzické osoby zřízované ze zákona** je spojena povinnost osoby, které byla tato datová schránka zpřístupněna, **činit formulářová podání** (typicky podat daňové přiznání) elektronicky, a to ve vztahu k těm podáním, která se vztahují k činnosti, ve které alespoň částečně vystupuje **jako podnikající fyzická osoba** (tedy např. jde-li o přiznání k dani z příjmů fyzických osob podávané za příjmy související s její podnikatelskou činností). V takovém případě nicméně lze k podání daňového přiznání finančnímu úřadu v elektronické formě **využít nejen datovou schránku, ale i některý z jiných možných způsobů autorizované elektronické komunikace na dálku** (např. prostřednictvím portálu MOJE daně).

Pokud fyzická osoba zasílá podání vůči finančnímu úřadu ze své datové schránky, pak je zcela lhostejné, o jaký konkrétní typ datové schránky se jedná (tj. zda je to její datová schránka fyzické osoby-nepodnikající či fyzické osoby-podnikající). Každá datová schránka, která byla zřízena právě této konkrétní fyzické osobě, poskytuje plnou autorizaci jejího podání, a může proto své podání zaslat z jakékoliv ze svých vlastních datových schránek.

K 1. lednu 2023 došlo v této souvislosti i k novelizaci daňového řádu. V návaznosti na existenci datové schránky je vznik povinnosti podat formulářová podání (zejména daňová přiznání) v elektronické podobě spojen se zpřístupněním datové schránky zřízované ze zákona, tj. povinnost činit podání elektronicky vzniká až **okamžikem zpřístupnění datové schránky, nikoli jejím pouhým zřízením**.

Upozorňujeme, že **zpřístupnění datové schránky zřízované ze zákona má podstatný dopad mj. na formu komunikace osob, kterým se takové datové schránky od 1. ledna 2023 zřizují, s finančními úřady** (a jejich územními pracovišti) **a na doručování písemností** těmto osobám ze strany orgánů Finanční správy ČR. Některá podání budou tyto osoby nově povinny činit výhradně elektronicky (nikoliv výhradně datovou schránkou, viz výše) a doručováno jim bude primárně prostřednictvím datové schránky.

Užitečný odkaz: <https://info.mojedatovaschranka.cz/info/cs/>

Informační shrnutí a odpovědi na dotazy k datovým schránkám

K 1. lednu 2023 dochází zákonem č. 457/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, k rozšíření okruhu osob, kterým se datové schránky zřizují „automaticky“ (resp. bez ohledu na vůli osoby, které je datová schránka zřizována) ze zákona. Oproti původnímu legislativnímu záměru však nebudou datové schránky (konkrétně mělo jít o datové schránky typu „datová schránka fyzické osoby“) ze zákona zřizovány

nepodnikajícím fyzickým osobám. Tyto osoby si nicméně mohou o zřízení datové schránky fyzické osoby požádat.

Ke stejnému datu dochází též k novelizaci daňového řádu. V návaznosti na existenci datové schránky je i nadále (jako dosud) **vznik povinnosti podat formulářová podání (zejména daňová přiznání) v elektronické podobě spojen se zpřístupněním datové schránky zřízené (zřizované) ze zákona.** Novelou daňového řádu jsou z této povinnosti vyjmuty datové schránky typu „datová schránka fyzické osoby“ zřizované ze zákona, které lze znepřístupnit na žádost. Vzhledem k upuštění od legislativního záměru zřizovat ze zákona počínaje dnem 1. ledna 2023 „datové schránky fyzických osob“ se však tato výjimka zatím reálně neuplatní (resp. se momentálně nevyužije). Zpřístupnění datové schránky zřízené/zřizované **na žádost** povinnost podat formulářová podání v elektronické podobě dosud nezakládalo a ani po 1. lednu 2023 se s jejím založením tímto způsobem aktuálně nepočítá.

Zpřístupnění **jiného typu datové schránky zřizované ze zákona, než „datové schránky fyzické osoby“**, má podstatný **dopad** mj. na formu **kommunikace** osob, kterým se takové datové schránky mají od 1. ledna 2023 zřizovat, s finančními úřady (a jejich územními pracovišti) a na **doručování** písemností těmto osobám ze strany orgánů Finanční správy ČR (tedy nejen finančních úřadů, ale i Odvolacího finančního ředitelství a Generálního finančního ředitelství). Některá podání budou tyto osoby nově povinny činit výhradně elektronicky (nikoliv výhradně datovou schránkou) a doručováno jim bude primárně prostřednictvím datové schránky.

Existence povinnosti učinit podání výhradně elektronicky se posuzuje k okamžiku, kdy je podání činěno, a to ve vztahu ke konkrétnímu podateli.

Např. byla-li datová schránka daňovému subjektu zřízena ze zákona dne 20. 7. 2022 a k jejímu zpřístupnění došlo dne 27. 7. 2022, tak neměl-li tento daňový subjekt zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a podával sám daňové přiznání např. dne 22. 7. 2022, nemusel tak učinit elektronicky. Pokud by však za tento daňový subjekt podal dne 22. 7. 2022 daňové přiznání zástupce mající k tomuto dni zpřístupněnu svoji datovou schránku zřízenou ze zákona, musel by uvedené daňové přiznání podat výhradně elektronicky.

Datové schránky podnikajících fyzických osob (typicky OSVČ) mají být podnikajícím fyzickým osobám zřizovány „automaticky“ po jejich zápisu do zákonem stanovené evidence nebo rejstříku. V případě takto zřízené datové schránky podnikající fyzické osoby se nepočítá s možností ji znepřístupnit na žádost.

Datovou schránku právnické osoby zřídí Ministerstvo vnitra „automaticky“ právnickým osobám zapsaným v registru osob, bez možnosti jejího znepřístupnění na žádost.

Změna může být problematická zejména pro Společenství vlastníků jednotek (SVJ), protože uvedená novela se dotýká i jich.

Zprávy v datové schránce jsou k dispozici po dobu 90 dnů, po této době se automaticky mažou a ke zprávám starším než 90 dní se již uživatel přímo přes datovou schránku nedostane. Má však možnost využít doplňkovou placenou službu Datový trezor, nebo si datovou zprávu stáhnout do počítače (ev. do mobilního telefonu, resp. na jakýkoli datový nosič), případně datovou zprávu archivovat na Portálu občana (bezplatná kapacita do 500 MB). Komunikace prostřednictvím datových schránek s orgány veřejné moci je bezplatná, zpoplatněná je však komerční zpráva adresovaná např. bankám, pojišťovnám, dodavatelům energií apod.

Komplexní informace k datovým schránkám jsou v elektronické podobě zveřejněny na webové adrese <https://info.mojedatovaschranka.cz> a na stránkách Ministerstva vnitra na adrese <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx>

Otázky a odpovědi k datovým schránkám

(Podle stavu právních předpisů účinných k 1. 1. 2023)

1. Kdo bude mít povinně datovou schránku od 1. 1. 2023?

Gestorem datových schránek je Ministerstvo vnitra. Informace k datovým schránkám jsou v elektronické podobě zveřejněny na webové adrese:

<https://www.datoveschranky.info>

a na stránkách Ministerstva vnitra na adrese <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx>

S účinností od 1. 1. 2023 má být datová schránka „automaticky“ ze zákona zřizována:

- Každé právnické osobě zapsané v registru osob – nejen právnickým osobám zřízeným zákonem, právnickým osobám zapsaným v obchodním rejstříku a organizačním složkám podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, jak tomu je v současné době (2022), ale i právnickým osobám, jako jsou např. nadace, spolky nebo společenství vlastníků.
- Podnikající fyzické osobě zapsané do zákonem stanovené evidence nebo rejstříku – dosud byly datové schránky těmto osobám (typicky OSVČ) zřizovány pouze na základě jejich žádosti, nyní jim však datovou schránku „podnikající fyzické osoby“ zřídí Ministerstvo vnitra „automaticky“.

Oproti původnímu legislativnímu záměru nebudou datové schránky (konkrétně mělo jít o datové schránky typu „datová schránka fyzické osoby“) ze zákona zřizovány nepodnikajícím fyzickým osobám. Tyto osoby si nicméně mohou o zřízení datové schránky fyzické osoby požádat.

2. Od 1. ledna 2023 na mě padne povinnost mít datovou schránku – kde a jak si ji zřídím?

Datovou schránku v takovém případě zřídí Ministerstvo vnitra automaticky, tedy aniž by se podávala žádost o její zřízení. Informace k datovým schránkám jsou v elektronické podobě zveřejněny na webové adrese <https://www.datoveschranky.info> a na stránkách Ministerstva vnitra na adrese <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx>

3. Jak si zruším datovou schránku?

O zrušení datové schránky není možné žádat, v některých případech je však možné požádat Ministerstvo vnitra o její znepřístupnění (ve své podstatě o deaktivaci). Na základě žádosti lze datovou schránku znepřístupnit jde-li o datovou schránku zřizovanou na žádost (nikoli „automaticky“ ze zákona). Informace k datovým schránkám jsou v elektronické podobě zveřejněny na webové adrese <https://www.datoveschranky.info> a na stránkách Ministerstva vnitra na adrese <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx>

4. Může mi někdo datovou schránku obstarávat?

Toto možné je. Konkrétní informace jsou dostupné v Provozním řádu ISDS dostupném např. prostřednictvím webové adresy:
<https://info.mojedatovaschranka.cz/info/cs/81.html>

5. Hrozí mi od finančního úřadu pokuty, pokud s ním nebudu po 1. 1. 2023 komunikovat přes datovou schránku?

Nevyužívání zpřístupněné datové schránky zřízené ze zákona, kterou nelze znepřístupnit na žádost, ke komunikaci s finančními úřady (a jejich územními pracovišti) sice samo o sobě není důvodem pro uložení pokuty, může to však mít jiné důsledky.

Právní předpisy v některých případech stanoví povinnost komunikovat se správcem daně (slovy zákona „činit podání“) výhradně elektronicky. Tuto povinnost lze splnit právě např. komunikováním (např. zasláním daňového přiznání) prostřednictvím datové schránky, ale i jinými přípustnými způsoby elektronické komunikace na dálku (lze doporučit využít aplikaci Elektronická podání pro Finanční správu nebo aplikaci Online finanční úřad – obě jsou dostupné např. prostřednictvím www.mojedane.cz).

Není-li podání učiněno elektronicky, ačkoli jiná forma, než elektronická není pro jeho učinění v daném případě připuštěna, může to vést ke vzniku povinnosti uhradit pokutu, nestanoví-li právní předpisy jiný následek (např. neúčinnost takového podání, na které se zjednodušeně řečeno hledí tak, jako by nebylo učiněno).

6. Pokud mi má být automaticky datová schránka zřízena do 31. března 2023 – musím už za rok 2022 podat daňové přiznání k dani z příjmů elektronicky a vyčkat s jeho podáním do zřízení datové schránky, nebo mohu ještě podat přiznání na papírovém formuláři? A musím čekat na zaslání přístupových údajů do datové schránky?

Dokud podateli nevznikla povinnost podat daňové přiznání k dani z příjmů výhradně elektronicky (viz další odstavce), může k jeho podání zvolit listinnou (papírovou) formu a v listinné formě ho podat, i kdyby již reálně očekával, že mu povinnost podat toto daňové přiznání výhradně elektronicky (klidně i v brzké době) vznikne. S podáním daňového přiznání tak nemusí vyčkat do okamžiku sdělení přístupových údajů do jemu nově zřizované datové schránky, jak se o tom zmiňujete ve Vašem dotaze.

Další souvislosti:

Z pohledu vzniku povinnosti podat daňové přiznání elektronicky v návaznosti na existenci datové schránky **není již dnes podle účinné právní úpravy rozhodný okamžik zřízení datové schránky zřízené ze zákona** (datová schránka zřízená na žádost povinnost podat daňové přiznání výlučně elektronicky nezakládá), **ale až její zpřístupnění.**

Ke zpřístupnění datové schránky zřízené ze zákona dojde prvním přihlášením některé z osob definovaných zákonem o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (přístupové údaje zasílá Ministerstvo vnitra bezodkladně po zřízení datové schránky), nejpozději však patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů těmto osobám.

Existence povinnosti podat přiznání výhradně elektronicky se posuzuje k okamžiku, kdy je daňové přiznání podáváno, a to ve vztahu ke konkrétnímu podateli.

Např. byla-li datová schránka daňovému subjektu zřízena ze zákona dne 20. 7. 2022 a k jejímu zpřístupnění došlo dne 27. 7. 2022, tak neměl-li tento daňový subjekt zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a podával sám daňové přiznání např. dne 22. 7. 2022, nemusel tak učinit elektronicky. Pokud by však za tento daňový subjekt podal dne 22. 7. 2022 daňové přiznání zástupce mající

k tomuto dni zpřístupněnu svoji datovou schránku zřízenou ze zákona, musel by uvedené daňové přiznání podat výhradně elektronicky.

Povinnost podat daňové přiznání výhradně elektronicky ve formě datové zprávy vzniká nejen zpřístupněním datové schránky zřízené ze zákona, ale i uložení zákonné povinnosti mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

K 1. lednu 2023 dochází k novelizaci daňového řádu. V návaznosti na existenci datové schránky je i nadále (jako dosud) **vznik povinnosti podat formulářová podání (zejména daňová přiznání) v elektronické podobě spojen se zpřístupněním datové schránky zřízené (zřizované) ze zákona** (zpřístupnění datové schránky zřízené/zřizované **na žádost** takovou povinnost dosud nezakládalo a ani po 1. lednu 2023 se s jejím založením tímto způsobem aktuálně nepočítá). Novelou daňového řádu jsou z této povinnosti s účinností od 1. ledna 2023 vyjmuty datové schránky fyzické osoby zřizované ze zákona, které lze znepřístupnit na žádost (vzhledem k upuštění od legislativního záměru zřizovat ze zákona počínaje dnem 1. ledna 2023 „datové schránky fyzických osob“ se však tato výjimka zatím reálně neuplatní, resp. se momentálně nevyužije).

Např. pokud by byla datová schránka podnikající fyzické osoby zřízena daňovému subjektu ze zákona dne 12. 2. 2023 a k jejímu zpřístupnění by došlo 20. 2. 2023, přitom tento daňový subjekt by chtěl podat daňové přiznání sám, tak by měl povinnost podat daňové přiznání výhradně elektronicky počínaje (bez zohlednění povinnosti ověřené účetní závěrky) dnem 20. 2. 2023.

7. Musím v letošním roce (2023) čekat na zřízení schránky, nebo mohu podat daňové přiznání na papírovém formuláři?

Daňové přiznání k dani z přidané hodnoty lze podat výhradně elektronicky. Pro určení okamžiku, od kterého podateli vzniká povinnost podat výhradně elektronicky daňové přiznání k jiné dani, platí vše uvedené v odpovědi na dotaz č. 6). Samotné zřízení datové schránky povinnost podat daňové přiznání výhradně elektronicky nezakládá.

8. Co se stane, když mi bude zřízena schránka až 31. 3. 2023 a já ten den budu odevzdávat daňové přiznání na papírovém formuláři? Bude mé podání platné?

Daňové přiznání k dani z přidané hodnoty lze podat výhradně elektronicky. Pro určení okamžiku, od kterého podateli vzniká povinnost podat výhradně elektronicky daňové přiznání k jiné dani, platí vše uvedené v odpovědi na dotaz č. 6). Samotné zřízení datové schránky povinnost podat daňové přiznání výhradně elektronicky nezakládá.

9. Má pouze úřad povinnost směrem k občanovi použít datovou schránku, nebo je možné i nadále řešit úřední úkony papírově?

V některých případech právní předpisy vyžadují, aby podání bylo činěno výhradně elektronickou formou. Tak je tomu např. v případě daňového přiznání podávaného osobou se zpřístupněnou datovou schránkou zřízenou/zřizovanou ze zákona, nebo (vždy) v případě daňového přiznání k dani z přidané hodnoty. Ostatní úkony je i nadále možné řešit v „papírové“ podobě, nicméně elektronickou komunikaci lze i v takových případech jedině doporučit – velmi nápomocná v tomto může být Daňová informační schránka plus, dostupná např. i díky přístupovým údajům k datové schránce na www.mojedane.cz

10. Ten, kdo má datovou schránku, musí daňové přiznání podávat právě tou datovou schránkou?

K podání daňového přiznání finančnímu úřadu v elektronické formě může osoba se zpřístupněnou datovou schránkou využít nejen datovou schránku, ale i některý z jiných možných způsobů elektronické komunikace na dálku.

Pro podání daňových přiznání k daním spravovaným finančními úřady lze doporučit využít aplikaci Elektronická podání pro Finanční správu nebo aplikaci Online finanční úřad (obě jsou dostupné např. prostřednictvím www.mojedane.cz).

11. Pokud mám datovou schránku (zřízenou ze zákona), může za mě nadále podávat daňová přiznání můj účetní/daňový poradce?

Zpřístupnění (a ani zřízení – viz dále) datové schránky samo o sobě nebrání tomu, aby daňové přiznání osoby, které byla datová schránka zpřístupněna, bylo podáno prostřednictvím jejího účetního/daňového poradce (zástupce).

Z pohledu vzniku povinnosti podat daňové přiznání elektronicky v návaznosti na existenci datové schránky **není již dnes podle účinné právní úpravy rozhodný okamžik zřízení datové schránky zřízené ze zákona** (datová schránka zřízená na žádost povinnost podat daňové přiznání výlučně elektronicky nezakládá), **ale až její zpřístupnění.**

12. Kde mohu srozumitelně nalézt všechny daňové povinnosti pro držitele datových schránek?

Zpřístupnění datové schránky může mít v konkrétním případě dopad na formu komunikace osob se zpřístupněnou datovou schránkou s finančními úřady (a jejich územními pracovišti) a na doručování písemností těmto osobám ze strany orgánů Finanční správy ČR (tedy nejen finančních úřadů, ale i Odvolacího finančního ředitelství a Generálního finančního ředitelství). Některá podání jsou tyto osoby povinny činit výhradně elektronicky (nikoliv však výhradně datovou schránkou) a doručováno jim bude primárně prostřednictvím datové schránky. V podrobnostech lze odkázat na Metodický pokyn k elektronickému podání při správě daní dostupný na adrese <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-proces/metodika/metodika>

V návaznosti na existenci datové schránky je i nadále (jako dosud) vznik povinnosti podat formulářová podání (zejména daňová přiznání) v elektronické podobě spojen se zpřístupněním datové schránky zřízené (zřizované) ze zákona (zpřístupnění datové schránky zřízené/zřizované na žádost takovou povinnost dosud nezakládalo a ani po 1. lednu 2023 se s jejím založením tímto způsobem aktuálně nepočítá). Novelou daňového řádu jsou z této povinnosti s účinností od 1. ledna 2023 vyjmuty datové schránky fyzické osoby zřizované ze zákona, které lze znepřístupnit na žádost (vzhledem k upuštění od legislativního záměru zřizovat ze zákona počínaje dnem 1. ledna 2023 „datové schránky fyzických osob“ se však tato výjimka zatím reálně neuplatní, resp. se momentálně nevyužije).

13. Jsem OSVČ a využívám služeb účetního/daňového poradce k vyřizování mých daňových povinností a po prvním čtvrtletí 2023 mi bude automaticky zřízena datová schránka ze zákona. Budu moci nadále využívat služby svého účetního/daňového poradce k vyřizování mých daňových povinností, i když budu nově držitelem datové schránky ze zákona? Nebo budu muset nově plnit své daňové povinnosti pouze elektronicky např. daňové přiznání prostřednictvím nově zřízené datové schránky ze zákona nebo přes portál Moje daně bez využití služeb mého účetního/daňového poradce?

Zpřístupnění (a ani zřízení) datové schránky samo o sobě nebrání tomu, aby daňové přiznání osoby, které byla datová schránka zpřístupněna, bylo podáno prostřednictvím jejího účetního/daňového poradce.

14. *Budu-li mít živnost stále přerušenu a například nastoupím do zaměstnání, nebrání moje datová schránka jako OSVČ například tomu, aby za mě zaměstnavatel provedl roční zúčtování daně nebo jiné úkony? Případně pokud bych měl povinnost podat daňové přiznání, ale ne jako OSVČ, ale jako zaměstnanec, schránku pro tyto účely využívat nebudu?*

Zpřístupnění (a ani zřízení) datové schránky (a to ani datové schránky podnikající fyzické osoby zřízené osobě samostatně výdělečně činné – OSVČ) nebrání tomu, aby osobě, které byla datová schránka zpřístupněna, provedl zaměstnavatel roční zúčtování daně, ev. jiné s tím související úkony. Pokud by tato osoba chtěla podat daňové přiznání k dani z příjmů sama za sebe – zaměstnanec, může tak učinit a není vyžadováno, aby k tomu využila svoji datovou schránku.

15. *Lze použít datovou schránku zřízenou pro soukromou osobu (moji) i pro odeslání např. Hlášení na úřad nebo daňového přiznání OSVČ? Nebo ji dokonce použít musím, i když není primárně založena pro OSVČ? Našla jsem informace, že pokud mám dvě schránky, tak mi úřad má doručovat soukromé věci do té soukromé a zprávy k podnikání do té OSVČ. Současně bylo ale uvedeno, že pokud se úředník spletl a použije špatnou schránku, považuje se i tak za zprávu doručenou. Otázka tedy je, zda to platí i opačně, pokud jako občan použiji k elektronické komunikaci schránku soukromou k podání přiznání například jako identifikovaná osoba k DPH bude to považováno za regulérní doručení DS a nemusím tedy na úřad s písemným potvrzením podání?*

Fyzická osoba se zpřístupněnou datovou schránkou (nepodnikající) fyzické osoby může (ale nemusí) tuto datovou schránku obecně využít i pro podání v daňových věcech týkajících se její podnikatelské činnosti.

Pokud by měla zpřístupněnu i datovou schránku podnikající fyzické osoby, tak platí, že se zpřístupněním datové schránky podnikající fyzické osoby je spojena povinnost osoby s touto zpřístupněnou datovou schránkou činit formulářová podání (typicky podat daňové přiznání) ve vztahu k těm podáním, která se vztahují k činnosti, ve které alespoň částečně vystupuje jako podnikající fyzická osoba (tedy např. jde-li o přiznání k dani z příjmů fyzických osob podávané za příjmy související s její podnikatelskou činností). V takovém případě nicméně lze k podání daňového přiznání finančnímu úřadu v elektronické formě využít nejen datovou schránku, ale i některý z jiných možných způsobů elektronické komunikace na dálku.

Pro podání daňových přiznání k daním spravovaným finančními úřady lze doporučit aplikaci Online finanční úřad (dostupnou na www.mojedane.cz).

16. *Pro komunikaci s úřady a dalšími institucemi se dá využít datová schránka, ale pokud bych potřeboval od pracovníka příslušného úřadu poradit s problémem, mohu i nadále fyzicky využívat služeb všech úřadů nebo díky založení datové schránky již toto není možné? Dále pokud chci zřídit datovou schránku a jsem zaměstnanec, kdy mi roční daňové přiznání doposud dělá zaměstnavatel, zůstává toto i nadále nebo jsem povinen podávat daňové přiznání podávat prostřednictvím datové schránky.*

Zpřístupnění datové schránky obecně nebrání tomu, aby držitel datové schránky osobně navštívil finanční úřad nebo jiný orgán Finanční správy ČR. Pokud by však chtěl učinit podání (např. podat daňové přiznání), může být se zpřístupněním datové schránky spojena povinnost učinit takové podání výhradně elektronicky (ne však nutně prostřednictvím datové schránky). V podrobnostech viz odpověď na dotaz č. 12.

Písemnosti doručované zpřístupněnou datovou schránkou versus listinná podoba doručení

S ohledem na množství dotazů a nejasností, které Finanční správa zaznamenala zejména v souvislosti se zřizováním datových schránek podnikatelům ze zákona, si dovoluujeme upozornit, že i když byla osobě zřízena datová schránka, automaticky to neznamena, že orgány Finanční správy ČR budou s touto osobou komunikovat vždy výhradně elektronicky. Konkrétní způsob komunikace je volen mj. s ohledem na povahu doručované písemnosti, její obsah a na projevenou vůli adresáta doručované písemnosti.

Obecně platí, že jsou písemnosti doručovány dle jejich povahy, tedy ve vztahu k datové schránce podnikající fyzické osoby typicky dle toho, zda se **doručovaná písemnost vztahuje k její podnikatelské činnosti či nikoliv**. Do datové schránky podnikající fyzické osoby budou doručovány dokumenty související s podnikatelskou činností držitele datové schránky (např. výzva k podání daňového přiznání k dani z příjmů z podnikatelské činnosti). Ostatní písemnosti nesouvisející s podnikatelskou činností budou i po zřízení datové schránky podnikající fyzické osoby doručovány listinnou formou („poštou“).

V případě, že je doručována písemnost vztahující se k soukromé činnosti fyzické osoby, bude tato písemnost doručována do datové schránky, pouze v případě, že má fyzická osoba zpřístupněnu datovou schránku nepodnikající fyzické osoby.

V případě, že osoba se zpřístupněnou datovou schránkou preferuje elektronické doručování do datové schránky všech písemností, které to umožňují (tedy obecně písemností, které by jí jinak byly doručovány v listinné podobě), může správci daně sdělit, že žádá, aby jí byly veškeré písemnosti doručovány elektronicky do zpřístupněné datové schránky (obdobně to platí i pro určení, do které ze dvou, či více jí zřízených datových schránek mají být písemnosti doručovány). Požádat o doručování do datové schránky je třeba jednotlivě u všech orgánů Finanční správy ČR, které mají písemnosti do datové schránky doručovat.

Postup při doručování prostřednictvím datových schránek podrobněji popsán v pokynu GFR-D-7 dostupném na webu FS: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-zakony/Pokyn_GFR_D_7.pdf

Upozorňujeme, že podle § 72 odst. 6 daňového řádu, má-li daňový subjekt nebo jeho zástupce zpřístupněnu datovou schránku, která se zřizuje ze zákona, nebo zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, je povinen formulářové podání (tj. mj. i daňové přiznání) učinit pouze elektronicky podle § 72 odst. 2 písm. c) daňového řádu, a to datovou zprávou odeslanou způsobem uvedeným v § 71 odst. 1 daňového řádu, tj:

- a) podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu,
- b) s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky,
- c) s využitím přístupu se zaručenou identitou, nebo
- d) prostřednictvím daňové informační schránky.

Při tom se nepřihlíží k datové schránce fyzické osoby, kterou lze zneprístupnit na žádost.

Upozornění k tiskopisům přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období kalendářního roku 2022

Upozornění k tiskopisům přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období kalendářního roku 2022 je vyvolané nejen legislativní úpravou zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ale i novelizací zákonů souvisejících.

V souvislosti s blížícím se termínem k podání **daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob** (dále též „DAP DPFO“) za zdaňovací období kalendářního roku 2022 upozorňujeme na změny v tiskopisech DAP DPFO vyvolané nejen legislativní úpravou zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o daních z příjmů“), ale i novelizací zákonů souvisejících.

DAP DPFO je formulářovým podáním ve smyslu § 72 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „daňový řád“). Tiskopisy DAP DPFO č. **25 5405 MFin 5405 vzor č. 28 a č. 25 5405/D MFin 5405/D – vzor č. 5** včetně všech příloh a pokynů k vyplnění jsou elektronicky dostupné v databázi daňových tiskopisů a odpovídají vzorům formulářových podání, které jsou stanoveny vyhláškou č. 525/2020 Sb., o formulářových podáních pro daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. K vytvoření a následnému elektronickému podání DAP DPFO doporučujeme využít aplikaci Elektronická podání pro Finanční správu (dále též „EPO“) nebo aplikaci Online finanční úřad (dostupné např. prostřednictvím www.mojedane.cz), jež zajistí vytvoření daňového přiznání v požadovaném formátu a struktuře.

Dne 25. 5. 2022 nabyl účinnost zákon č. **128/2022 Sb.**, kterým došlo k novelizaci ustanovení **§ 15 odst. 1** zákona o daních z příjmů. Danou novelou došlo dočasně ke zvýšení částky, kterou lze v úhrnu odečíst od základu daně v rámci uplatnění nezdanitelné části základu daně ve formě bezúplatného plnění (daru). Za zdaňovací období **roku 2022** lze podle **§ 15 odst. 1** zákona o daních z příjmů od základu daně odečíst hodnotu bezúplatného plnění v úhrnu nejvýše **30 % ze základu daně**. V DAP DPFO lze zmíněnou částku uplatnit na ř. **46** (ve zkráceném formuláři DAP DPFO na ř. **25**).

V § 35ba odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů byla základní sleva na poplatníka pro rok **2022** zvýšena na částku **30.840 Kč**. V DAP DPFO lze zmíněnou částku uplatnit na ř. **64**, resp. na ř. **36** u zkráceného formuláře DAP DPFO.

Do tiskopisů daňového přiznání pro zdaňovací období 2022 jsou podle **§ 35 odst. 4** zákona o daních z příjmů zahrnuty nové řádky na **slevu na dani za zastavenou**

exekuci u DAP DPFO ř. 62a - 5. ODDÍL nebo ř. 35 - 5. ODDÍL zkráceného formuláře DAP DPFO. K této slevě je nezbytné přiložit povinnou přílohu „Usnesení o zastavení exekuce“.

Pro rok 2022 došlo nařízením vlády č. 405/2021 Sb. ke zvýšení minimální mzdy na částku 16.200 Kč za měsíc. Z tohoto důvodu se zvyšuje zákonný limit pro osvobození důchodu podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona o daních z příjmů na částku 583.200 Kč. Daňový bonus může podle § 35c odst. 4 zákona o daních z příjmů uplatnit pouze poplatník, který ve zdaňovacím období měl příjem podle § 6 nebo 7 zákona o daních z příjmů alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. alespoň ve výši 97.200 Kč. V návaznosti na výše uvedené lze u DAP DPFO ř. 69a - 5. ODDÍL nebo ř. 43 - 5. ODDÍL zkráceného formuláře DAP DPFO, uplatnit slevu za umístění dítěte podle § 35 ba odst. 1 písm. g) zákona o daních z příjmů a v souladu s ust. § 35bb odst. 4, maximálně do výše minimální mzdy.

**Upozornění k aktuálnímu tiskopisu daňového
příznání k dani z příjmů právnických osob**

V souvislosti s blížícím se termínem k podání **daňového příznání k dani z příjmů právnických osob** (dále též „DAP DPPO“) za zdaňovací období kalendářního roku 2022 upozorňujeme na změny v tiskopise DAP DPPO vyvolané nejen legislativní úpravou zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o daních z příjmů“), ale i novelizací zákonů souvisejících.

DAP DPPO je formulářovým podáním ve smyslu § 72 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „daňový řád“). Tiskopis DAP DPPO 25 5404 MFin 5404 – vzor č. 33 včetně všech příloh a pokynů k vyplnění je elektronicky dostupný v databázi daňových tiskopisů, na adrese:

<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danove-tiskopisy>

a odpovídá vzoru tohoto formulářového podání, který je stanoven vyhláškou č. 525/2020 Sb., o formulářových podáních pro daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. K vytvoření a následnému elektronickému podání DAP DPPO doporučujeme využít aplikaci Elektronická podání pro Finanční správu (dále též „EPO“) nebo aplikaci Online finanční úřad (obě jsou dostupné např. prostřednictvím www.mojedane.cz), jež zajistí vytvoření daňového příznání v požadovaném formátu a struktuře.

V souvislosti s účinností novely § 35 odst. 4 zákona o daních z příjmů zákonem č. 286/2021 Sb., kterým byla zavedena **sleva na dani za zastavenou exekuci**, upozorňujeme, že uplatnění uvedené slevy je v tiskopise DAP DPPO platném pro zdaňovací období započatá v roce 2022 zahrnuto na **ř. 3 tabulky H přílohy č. 1 II. oddílu** (Rozčlenění celkového nároku na slevy na dani, který lze uplatnit na ř. 300) a následně promítnuto s ostatními slevami na **ř. 300 II. oddílu** DAP DPPO. Pro tiskopis DAP DPPO pro zdaňovací období započatá v roce 2022 **již neplatí informace obsažená v upozornění k tiskopisům zveřejněném dne 21.12.2021**, která umožňovala tuto slevu zahrnout na ř. 301 II. oddílu.

Nedílnou součástí DAP DPPO je ve smyslu položky č. 11 I. oddílu příloha v podobě účetní závěrky, respektive přehledech o příjmech a výdajích a majetku a závazcích (dále „Přehledy“). Pro účely elektronického podání se pak ve smyslu vysvětlivky č. 7

a dílčích pokynů k vyplnění DAP DPPO přílohou v podobě Přehledů rozumí **elektronické přílohy přehledu o majetku a závazcích a přehledu o příjmech a výdajích**, které byly se **závazným uspořádáním a strukturou** zveřejněny v aplikaci EPO. Uspořádání, členění a označení vychází z právní úpravy vyhlášky č. 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které vedou jednoduché účetnictví.

Uvedená úprava pak pro poplatníky daně z příjmů právnických osob, kteří nejsou z povinnosti podat DAP DPPO vyjmuti a vedou jednoduché účetnictví, znamená, že v případě elektronického podání DAP DPPO není pro přiložení Přehledů k DAP DPPO možné využít způsob vložení souboru v některém z podporovaných formátů prostřednictvím tzv. E-přílohy. Pakliže by podání DAP DPPO, jehož součástí jsou Přehledy, **nebylo učiněno celé, tj. včetně Přehledů, ve stanoveném formátu nebo struktuře, jedná se o vadu podání** a podatel bude vyzván k jejímu odstranění. Důsledkem případného neodstranění uvedené vady může být neúčinnost DAP DPPO, nebo vznik povinnosti uhradit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a odst. 2 daňového řádu ve výši 1.000 Kč.

V podrobnostech v souvislosti s elektronickým podáním odkazujeme na zveřejněný Metodický pokyn k elektronickému podání pro správu daní, který je k dispozici na adrese: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-proces/metodika/metodika>

Současně poukazujeme na skutečnost, že ačkoliv ve vazbě na podávání DAP DPPO nedoznala právní úprava § 72 odst. 6 daňového řádu fakticky změny, upozorňujeme na novelu zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, kterým s účinností od 1. ledna 2023 dochází ke **zřizování datových schránek ze zákona** nejen právnickým osobám zapsaným v obchodním rejstříku, ale **všem právnickým osobám zapsaným v registru osob, tj. i právnickým osobám zapsaným mj. ve spolkovém rejstříku, nadačním rejstříku, rejstříku ústavů, rejstříku společenství vlastníků jednotek a rejstříku obecně prospěšných společností**. V důsledku zřízení datové schránky ze zákona a jejího zpřístupnění pak na uvedené právnické osoby, zpravidla v postavení tzv. veřejně prospěšných poplatníků podle § 17a zákona o daních z příjmů, dopadne **povinnost podávat DAP DPPO pouze elektronicky s využitím dálkového přístupu ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně**, a to datovou zprávou odeslanou způsobem výhradně dle § 71 odst. 1 daňového řádu.

**MF potvrzuje plán prodloužit pro rok 2023 možnost
daňově uplatnit pomoc Ukrajině**

Ministerstvo financí v návaznosti na dotazy odborné i laické veřejnosti potvrzuje jednoznačný záměr prodloužit i pro rok 2023 možnost daňově uplatnit pomoc Ukrajině **v rozsahu daném zákonem č. 128/2022 Sb., o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny**, vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, Vláda 11. ledna 2023 jednomyslně schválila usnesení č. 31 ukládající Ministerstvu financí legislativně zajistit toto

prodloužení. MF plánuje, že legislativní úprava bude součástí letošního daňového balíčku, který je v současnosti ve fázi přípravy před mezíresortním připomínkovým řízením.

Už nyní platí, že finanční dary např. českým pořadatelům sbírek na veřejně prospěšné účely jsou ze zákona odečitatelné od základu daně. **V roce 2022** bylo nově možné odečíst z daní také bezúplatná plnění poskytnutá v roce 2022 za účelem podpory obranného úsilí Ukrajiny. Současně bylo umožněno daňově uplatnit dary poskytnuté v roce 2022 přímo Ukrajině (např. prostřednictvím ukrajinského velvyslanectví) nebo ukrajinským neziskovým organizacím. Možnost odečtu bezúplatného plnění poskytnutého v roce 2022 od základu daně směli využít i daňoví poplatníci z Ukrajiny, pokud jejich zdanitelné příjmy ze zdrojů na území ČR tvoří 90 % zdanitelných příjmů.

Z pohledu příjemce bezúplatného plnění platí, že příjmy na humanitární nebo charitativní účely nebo z veřejných sbírek pořádaných právníckými osobami byly již před rokem 2022 osvobozeny od daně z příjmů. Nově byl osvobozen i bezúplatný příjem poskytnutý za účelem podpory obranného úsilí Ukrajiny, tj. neuplatňovala se případná srážková daň. Osvobozen od daně byl také příjem ukrajinských zaměstnanců, když firma jim a jejich rodinným příslušníkům poskytuje ubytování v ČR ve zdaňovacím období roku 2022 kvůli válečnému konfliktu na Ukrajině.

Videopřednášky k roční účetní závěrce za rok 2022

Na našem webu www.demonia.cz máte k dispozici nové video-přednášky k roční účetní závěrce za rok 2022 na téma:

- **Účetní uzávěrka a závěrka za kalendářní rok 2022 (V1) – délka 2 hod. 30 min.**
- **Daň z příjmů PO a optimalizace daňové povinnosti a Novinky - Daň z příjmů FO a PO, Daň z přidané hodnoty (V2) – délka 2 hod. 30 min.**

Lektorem přednášek je Ing. Jan Ambrož, auditor a daňový poradce.